Média-, mozgókép- és kommunikációtanár osztatlan képzés

záróvizsgájának szakmai tételei

Mozgóképismeret

1) Két Budapesti Iskolás film példáján mutasson be módozatokat, ahogyan a hetvenes években változatos dokumentumfilmes technikákat a fikciós filmkészítés megújítására használtak.

Gelencsér Gábor: Csend és kiáltvány. A fikciós dokumentarista forma hagyománya. In Apertúra 2013/tavasz.

2) A következő műfajok egyikének bemutatása: western, sci-fi, horror, thriller, burleszk, musical, film noir, melodráma (a műfaj legjellemzőbb vonásai, legfontosabb alakjai és legjelentősebb művei).

Az egyes műfajokhoz tartozó bibliográfia:

http://mmi.elte.hu/szabadbolcseszet/mmi.elte.hu/szabadbolcseszet/index41f5.html?option=com_tananyag&task=showElements&id_tananyag=47

3) Mutassa be, hogy milyen önreflexiós filmtípusokat különböztethetünk meg, hogyan csoportosíthatók ezek? (Példákat is soroljon fel!)

Vincze Teréz: „Felületkezelés". Metropolis 2007/2.

4) **Vázolja fel a klasszikus, a modern és a posztklasszikus/posztmodern filmnarráció közti legfontosabb különbségeket, törésvonalakat és folytonosságokat.**

Füzi Izabella: Klasszikus narratíva és Filmelemzés I. In Füzi Izabella – Török

Ervin: Elbeszélés a tömegkultúra korában. Tananyag.

http://www.jgypk.hu/mentorhalo/tananyag/Elbeszeles_kesz/elbeszls_a_tmegfilmben_fzi_izabella.html

Kovács András Bálint: Elbeszélés a modern filmben. In uQ: A modern film irányzatai.

Budapest, 2005. 81-104.

5) Írja le a digitális média hatását a kortárs filmre a digitális képalkotásra, valamint a filmnarrációra vonatkozóan.

Füzi Izabella: Posztklasszikus/posztmodern film. In Füzi Izabella – Török Ervin: Elbeszélés a

tömegkultúra korában.

Tananyag.
http://www.jgypk.hu/mentorhalo/tananyag/Elbeszeles_kesz/elbeszls_a_tmegfilmben_fzi_izabella.html

Cameron, Allan: Moduláris narratívák a kortárs filmben. Ford. Andorka György. Metropolis,

2012/1. 12-26.

6) Filmes példákra alapozva jellemezze Jancsó Miklós vagy Tarr Béla stílusát!

Kovács András Bálint: *A kör bezárul (Tarr Béla filmjei)*. 21. századi Kiadó, Budapest, 2013.

Szekfű András: *Fényes szelek, fújjatok! (Jancsó Miklós filmjeiről)*. Magvető, Budapest, 1974.

Média- és kommunikációismeret

7) Mutassa be a kritikai kultúrakutatás diskurzusát, valamint ezen megközelítés viszonyát a médiaelemzéshez (különös tekintettel Stuart Hall modelljére)!

Belinszki Eszter (2000): A kritikai kultúrakutatás a médiaelemzés gyakorlatában. *Médiakutató,* URL: https://mediakutato.hu/cikk/2000_01_osz/06_a_kritikai_kulturakutatas_a_mediaelemzes_gyakorlataban

Császi Lajos (2008): Médiakutatás a kulturális fordulat után. *Médiakutató,* URL: https://mediakutato.hu/cikk/2008_03_osz/07_mediakutatas_forradalom

Hall, Stuart (2002): Kódolás, dekódolás. In: Bókay Antal – Vilcsek Béla – Szamosi Gertrúd – Sári László (szerk.): *A posztmodern irodalomtudomány kialakulása – A posztstrukturalizmustól a posztkolonialitásig.* Osiris, Budapest, 426–433. (Vagy olvasható az Angelusz Róbert, Tardos Róbert és Terestyéni Tamás által szerkesztett *Média – Nyilvánosság – Közvélemény* szöveggyűjteményben is)

8) Mutassa be a következő fogalmak meghatározásait: médium, nyilvánosság, médiaipar.

Szakadát István (2007): Egyben az egész – egytől egyig. (A Médiaipar c. fejezet)

http://syi.hu/pdf/121_main.pdf

9) Mutassa be a hálózati kommunikáció fejlődésének főbb fokozatait, azok jellemző újításait

(világháló, web 2.0, web 3.0-koncepciók/szemantikus web)!

Fehér Katalin (online). *Digitalizáció és új média*. Akadémiai Kiadó, Budapest » 3. fejezet:

Hálózatosodás. URL: https://mersz.hu/dokumentum/dj74deum__23/

Szakadát István (2007): *Egyben az egész – egytől egyig*. (a Mi, a média c. fejezet)

http://syi.hu/pdf/121_main.pdf

Szűts Zoltán (2012). A web 2.0 kommunikációelméleti kérdései. *Jel-Kép* 2012/1–4. URL: https://communicatio.hu/jelkep/2012/1_4/szuts_zoltan.htm

10) Miként alakult át a sztár és a sztárság fogalma napjainkra? Kiket nevezünk influencereknek? Milyen a sztárok, a celebek és az influencerek kapcsolata a médiával? Kik azok a konvergens médiasztárok?

Guld Ádám (2021): *Sztárok, celebek, influencerek – A médiában szerezhető ismertség és hírnév természete.* Erdélyi Múzeum Egyesület, Kolozsvár. URL: http://real.mtak.hu/149068/1/Guld%20A%CC%81da%CC%81m%20Szta%CC%81rok%2C%20celebek%2C%20influencerek.pdf

Munk Veronika (2009): Sztárság, elméletben. *Médiakutató*, URL: https://mediakutato.hu/cikk/2009_01_tavasz/01_sztarsag_elmeletben/

11) Fikció és valóság értelmezésének pszichológiai háttere egy gyakorlati példán keresztül (pl. egy mese, egy sorozatrész, vagy éppen egy híradós tudósítás, reklámrészlet alapján).

Sztahó László – Molnár Bálint (2009): Médiaerőszak. Tények, mítoszok, viták c. kötetéből a vonatkozó megközelítések. Mathias – Századvég Kiadó. Korábbi (nem teljes) gondolatmenetük: Sztahó László – Molnár Bálint (2003): Médiaerőszak: Tények és mítoszok. *Médiakutató*, URL: https://mediakutato.hu/cikk/2003_04_tel/02_mediaeroszak/

A Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat KOBAK sorozatának egyes kötetei, elsősorban Kósa Éva és munkatársainak fejlődéslélektani munkái.

12) Milyen modellekkel írták le a média hatásait a különféle médiakutatási paradigmák?

Andok Mónika (2015): Médiahatások. In: Aczél Petra (szerk.): *Műveljük a médiát!* Wolters Kluwer, Budapest, 97–132.

Bajomi-Lázár Péter (2017): Manipulál-e a média? *Médiakutató*, URL: https://mediakutato.hu/cikk/2017_04_tel/04_manipulale_a_media.pdf

McQuail, Denis (2015): Hatások. In: Uő: *A tömegkommunikáció elmélete*. Wolters Kluwer, Budapest, 547–577.

13) Mutassa be a visszhangkamra-hatást, illetve a szűrőbuborék fogalmát és ismertesse a jelenség társadalmi hatásait a kortárs újmédia-környezetben! Hogyan befolyásolja a hírfogyasztást, illetve a társadalmi közügyekről szóló diskurzusokat?

Gálik Mihály (2018). A hírmédia változásai – egy áttekintés. *Magyar Tudomány*

2018/2., URL: https://mersz.hu/keres/visszhangkamra/hivatkozas/matud_131_p75#matud_131_p75

Gálik Mihály (2021). Visszhangkamrák és szűrőbuborékok. *Médiakutató,* URL: https://www.mediakutato.hu/cikk/2020_01_tavasz/03_visszhangkamrak_es_szurobuborekok.pdf

Szíjártó Imre, Nagy Péter (2022): Mozgóképkultúra és médiaismeret tankönyv a 11-12. évfolyam számára https://www.tankonyvkatalogus.hu/pdf/OH-MOZ1112TA__teljes.pdf

14) Mutassa be a média kapuőr és őrkutya szerepét! Honnan erednek ezek a koncepciók? Mi a feladata az így elgondolt médiának a dezinformációval/álhírekkel kapcsolatban?

Bajomi-Lázár Péter (2017): Napirendelmélet. In: Manipulál-e a média? *Médiakutató*, URL: https://mediakutato.hu/cikk/2017_04_tel/04_manipulale_a_media.pdf

Tófalvy Tamás (2017): *A digitális jó és rossz születése. Technológia, kultúra és az újságírás 21. századi átalakulása.* Budapest: L'Harmattan. URL: http://real.mtak.hu/54575/1/T%C3%B3falvy%20Tam%C3%A1s%20-%20A%20digit%C3%A1lis%20j%C3%B3%20%C3%A9s%20rossz%20sz%C3%BClet%C3%A9se.pdf

Szíjártó Imre, Nagy Péter (2022): Mozgóképkultúra és médiaismeret tankönyv a 11-12. évfolyam számára https://www.tankonyvkatalogus.hu/pdf/OH-MOZ1112TA__teljes.pdf

Média-, mozgókép- és kommunikációtanár osztatlan képzés

záróvizsgájának szakmódszertani tételei

(a szakmai tételekhez kapcsolódva)

Mozgóképismeret

1. Mutassa be, hogy osztálytermi környezetben hogyan demonstrálná a dokumentumfilm és a játékfilm/fikciós film tartalmi és formai különbségeit! A Budapesti Iskola egy tetszőleges alkotásán szemléltesse a két filmes irányzat újszerű felhasználását!
2. Válasszon egyet a megadott műfajok közül (l. szakmai tételsor), s szemléltesse annak kreatív tanórai felhasználását!
3. Válasszon a mozgókép bármely területéről önreflexiós alkotást, és röviden mutassa be lehetséges tantermi felhasználását!
4. Milyen filmpéldákon és hogyan szemléltetné a klasszikus, modern és posztmodern narratívát médiaórán?
5. Digitalizáció és film. Önnek mindössze 45 perc áll rendelkezésére, hogy a témát érzékletesen feldolgozza diákjaival. Hogyan és milyen példák segítségével tenné ezt meg?
6. A mozgókép kettős természetének (reprodukció és ábrázolás) bemutatását milyen példák segítségével tenné érzékletessé diákjai számára, egy Jancsó Miklós vagy egy Tarr Béla film bevonásával?

Média- és kommunikációismeret

7. A kritikai kultúrakutatás mely szeletét tartja olyan fontosságúnak, hogy azt beemelné a kerettantervi környezetbe? Miért és hogyan tenné meg ezt?
8. Milyen munkaformákkal és feladatokkal színesítené a médiareprezentációt taglaló tanórát?
9. Miként gondolja a web 2.0 kreatív felhasználását a médiaoktatásban?
10. Mit ért azon, hogy napjainkra a média felhasználó egyben tartalomfejlesztővé vált? Milyen jellegű feladatokon keresztül mutatná be a sztár és az influenszer fogalmakat?
11. Miként prezentálná tanítási órán azt, hogy a média nemcsak bemutatja, hanem értelmezi is az erőszakot? Milyen fogalmakat és munkaformákat gondol helyesnek-e témakörrel kapcsolatban?
12. Milyen módon közelítene diákjaival a mém fogalmához alkotóként, befogadóként és gyakorló médiaértőként?
13. Miként prezentálná diákjainak azt, hogy az internetes oldalak algoritmusai eredményezte szűrőbuborék (filter bubble) intellektuális elkülönülést jelent?
14. Milyen eszközökkel tárgyalná a média őrkutya és kapuőr szerepét a dezinformációkkal kapcsolatban?

Ajánlott szakirodalom:

Szíjártó Imre, Nagy Péter (2022): Mozgóképkultúra és médiaismeret tankönyv a 11-12. évfolyam számára https://www.tankonyvkatalogus.hu/pdf/OH-MOZ1112TA__teljes.pdf